

Jenički ryzy, woprawdže złoty pjeršćen

**Přetož nimamy wyšeho měšnika,
kiž njemóhł sobu čerpjeć
z našej słabosću,
ale kiž běše we wšitkim
runje kaž my spytowany,
ale bjez hrěcha.**

List na Hebrejskich 4,15

Dobry zlotnik móže z najwšelakorišich materialijow cyle podobne pjeršćenje zhotowić. Hdyž pozłóća je slabje ze zlotom, wupadaja na kóncu wšitke kaž prawy zloty pjeršćen. Móžeš pak spěšnje a wěsće wuslědźić, kotry pjeršćen je ryzy złóćany a kotre su falšowane: Wšitke zdadza so jename być. Tola jenož jedyn ma prawu wahu – mjenujcy tón ze złota. Wšitke druhe su přelochke.

My čłowjekojó smy po swojej nutřkownej wosobje wšitcy přelochcy. Po swojej wonkownej postawje snano dosć derje a wulkotnje wupadamy. Tola znutřkownje hustodosć přemalo wažimy. A tajcy smy wšitcy – bjez wuwzaća.

Jako křesćan pak móžu prajić: Ryzy čisty pjeršćen tola eksistuje – a za tute wuprajenje spuščam so na Nowy zakon. Nic po stach, tež nic po třoch, kaž měješe to Gotthold Ephraim Lessing w swojej sławnej parablji wo pjeršćenjach za móžne, ale jenož jedyn pjeršćen je po našim wuznaću ryzy a čisty: Jezus Chrystus. We wšitkim je wón nam runy, ale wón njeje so do njewěrnosćow swěta zašmjatał.

„Přetož nimamy wyšeho měšnika, kiž njemóhł sobu čerpjeć z našej słabosću, ale kiž běše we wšitkim runje kaž my spytowany, ale bjez hrěcha.“ Tak čitamy we wotřezku z lista na Hebrejskich, kotryž je nam postajeny k spočatkej póstneho časa.

Po wonkownej postawje njeběše Jezus wosebje napadny. Wón je žiwy był jako chudy mjez chudymi. Wón měješe so ze samsnymi problemami w swojim žiwjenju bédźić kaž wulki džěl tehdyšeje ludnosće w Israelu. Wón dyrbyeše so tež wšednje wo swoje zežiwjenje a zdrasćenje starać kaž

wšitcy druzy. W časach chorosće pobrachowachu jemu kaž druhim trěbne pjenjezy. Ničo z tego njeběše Jezusej cuze.

We wšěm pak – tak so jeho wučomnicy pozdžišo dopominachu – Jezus ženje njechablaše, ale steješe stajnje w krutym zwisku ze swojim Bohom. Na kóncu samo smjerc na so wza, smjerc na křižu, njewinowaty, bjez spřećiwjenja a tež bjez pokliwanja abo žalosćenja.

Jutry zhonimy, zo wobswědči Bóh ze zrowastanjenjom swojeho Syna jeho jako praweho čłowjeka.

Za jeho wučomnikow je to jasne a wěste byto, zo je wón sam dostojny wyši měšnik, kiž so za nas zasadžuje a zamóže mjez hrěšnymi čłowjekami a žiwym Bohom posrědkować. Přetož tutón wyši měšnik je zwólniwy był, woprować sebje sameho za winowatych čłowjekow a jich tak wot jich winow wuswobodźić. Tehodla napomina nas list na Hebrejskich dale: „Tak přistupmy z dowěru k trónej hnady, zo bychmy

smilnosć dóstali a hnadu namakali tón čas, hdyž budže nam pomocy trjeba.“

Smy to loni znowa wuknyli, zo je nam pomoc wotwonka, z Božeje ruki, woprawdže trjeba. Wosebje hdyž swjećimy Božu službu, mamy móžnosć, zo přistupimy k tutemu trónej hnady a zo dóstanjemy nowu móc za wšedny dzeń w komplikowanych časach. Přetož na kóždych kemšach dožiwjamy něšto wo tutym njebieskim swěće, wo kotrymž so w lisće na Hebrejskich rěči. A hdyž Bože wotkazanje swjećimy, je wołtar we woprawdžitosći trón hnady, hdžež prawe čelo a prawu krej našeho Knjeza přijimamy a wužiwamy k wodawanju swojich hrěchow, kaž je to Jezus přikažał a sej wot nas žadał.

Póstny čas, kotryž so lětsa hižo 17. februara započnje, dawa nam znowa wosebitu składnosć, zo so na to dopominamy, kak tutón jenički ryzy, woprawdže zloty pjeršćen zapřimnjemy a sej jón wobchowamy.

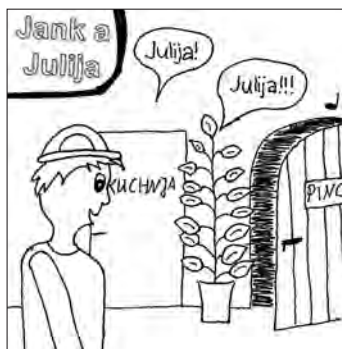
Krystof Rummel

W Božim wotkazanju přijimamy čelo a krej Jezom Chrysta k wodawanju swojich hrěchow.

Foto: Jürgen Maćij

Wo spěwanju a hudženju

Rys.: Katja Meyerowa

Lube džěci, to je tola dobra ideja wot Julije! Ja sym to tež hižo tak činiła. Jako džěco a młodostna běch druhdy wječor w měsće po puću, dokelž mějach hišće něšto wobstarac. W zymje, hdyž so hižo zahe čmíčka, sym so na samotnych pučach z mały swěcu přeco trochu bojała. Potom zaspěwach sej mjelčo spěw a hižo bě mi lěpje. Přińdžech na druge mysle a njemějach wjace telko stracha.

Spěwanje móže pak hišće wjace, nic jenož strach zahnać. Hdyž spěwamy, zadychamy hłuboko do svojich płucow. Přez to mamy wjace kislika w čěle a organy su lěpje zastarane. Z wjace kislikom w mozach móžemy so na přikład lěpje koncentrować. Wědomostnicy su wuslědźili, zo maja ludžo, kiž prawidłownje spěwaja, sylniši imunowy system. Při spěwanju naše čělo hormony produkuje, kiž nas wozbožėja. Tak smy bóle wurunani a mamy dobrou naladu. To podpěra džěto našeho imunoweho systema. Najwadžniša a najrjeńša přičina za spěwanje pak je, zo zbudźi wjeselo a radosć. Tehodla so tež přeco na swjedženjach spěwa. Hdyž sym spoko-

jom a wjesoła, to sej rady pěseń zaspěwam. To wy, lube džěci, zawěšće znajće.

Tež w našich Božich službach a na kemšach ma spěw krute městno. Spěwamy tam wo Bohu a našej wěrje. Tute spěwy rěkaja kěrluš. Wjetšina liturgije so tehurnja spěwa. To je jara derje, dokelž móžemy sej spěwane teksty lěpje spomjatkować. Hustodosć nas při spěwanju pišćele přewodžėja, druhdy tež hinaše instrumenty. Wone hraja melodiju a tak klinči spěwanje hišće wjele rjeńšo. Kěrlušy su zhromadže-

ne w Spěwarskich. Tam namakamy pěsnje za wšelake podawki, na přikład za swjedženje kaž hody abo jutry. Hdyž sće nětko wćipni, za kotre podawki hišće kěrlušy mamy, to pohladajće tola raz do Spěwarskich!

W bibliji namakamy tež mnoho spěwow. Najwjace su w knize psalmow napisane. Slowo „psalm“ rěka přeložene tež spěw. Wjele z psalmow je kral Dawid napisal. Zawěšće je tež melodiju k temu skomponował, dokelž hraješe sam harfu. W psalmach so Bóh husto chwali a so jemu džakuje. Namakamy w nich pak tež starosće a próstwy čłowjekow. Spěw abo kěrluš móže tuž tež modlitwa być.

Lube džěci, naposledk sym wam hišće hódančko přihotowała. W pismikowym kašćiku so mjena dwanaće instrumentow chowaja. Slowa móža wodorunje, padorunje abo diagonalnje stać. Wone hodža so wotpředka abo tež wotzady čitać. Nětko přeju wam wjele wjesela při hódanju a njezabudźće sej hdys a hdys rjanu pěsničku abo kěrluš zaspěwac, waša **Katja Meyerowa**

E	Š	A	M	T	E	Ž	I	Ě	A	D	G
L	U	B	P	R	K	F	E	L	S	U	H
E	B	U	B	O	N	Ł	A	M	O	D	Ł
Ć	A	T	E	M	A	B	Ć	K	H	Y	Ě
Š	Ž	H	Ć	P	J	Ł	K	O	F	Z	N
I	N	A	R	E	I	W	I	N	I	Ž	O
P	I	G	Č	T	N	Š	S	T	A	W	E
A	Š	I	Ě	A	K	E	Ć	R	H	O	D
L	E	T	Š	G	D	M	D	A	T	U	R
K	L	A	W	Ě	R	Č	R	B	Ł	P	O
O	Z	R	C	N	L	F	S	A	J	K	K
Ł	K	A	C	H	A	B	Ć	S	R	Č	A

Sym přećiwo koronje šćěpjeny

Wězo móže kóždy sam za sebje rozsudźić, hač chce so přećiwo koronje šćěpic dać. Je pak kóždy w položanju, so sam rozsudźić? Slyši, čita a widzi wšelke hłasy a argumenty. Telewizija, internet, nowiny, přečeljo a znači nas wobwliwaja. Kóždy jedna po svojich móžnosćach, po kubtanju, po politiskim stejišću, po přečelstwjce abo susodstwjce, zrědka po swojich spóznačach.

Absurdne, směšne a njewěrne stawnički so wo šćěpjenju powědaju a – bohužel – so tež wot někotrych wěrja a dale rozšěrjeja. Měnja abo samo praja na přikład, zo su jara bohaći ludžo, židža abo sobustawja tajneje lože swobodnomurjerjow, kiž

chcedža nas čłowjekow znjewužiwać. Mocy zwonka našeho swěta su pječa w koronje aktiwni a někotři samo powědaju, zo je to Bože chłostanje. Strašnych bajkow je jich nadosć a do nich wěrjacych hišće wjele wjace. Znajuwosobinsce čłowjeka, kiž so mojim myslam rozjasnjenja spječuje. Njezataju, zo je tutón pozitiwnje testowany na korona schorił a zdžěla ze zymnicu a druhimi symptomami we tožu ležať. Nadžijomnje nima dalše scěwki chorosće znjesć.

Sym so hižo jara zahe za šćěpjenje rozsudził a so (přez internet) prizjewił, wšako je mi hižo nimale 81 lět. Mějach termin za 22. januar. Pobyh tam w prawym času

a poradžowanje kaž šćěpjenje bě za krótki čas dokonjane. Bolostnje njebě. Mi so derje wjedže a nimam problemy. Dnja 12. februara póndu sej po druge šćěpjenje.

Njeboju so smjerće. Prašu pak Boha wo hnadnu, krótku smjerć. Nochcu svojich swójbných ani towaršnosć počezować. Bych rady widzał, zo so mi za to po móžnosći pomha.

Radžu kóždyemu, zo by so přećiwo koronje šćěpic dać, zo by so pandemija prawe bórže na dobro wšitkich skónčila. Za bajki zapřisahajcy njedyrbjało mjez nami městna być. Jedna so wo naše a našich sobučłowjekow žiwjenje. **Pawoł Wirth**

Serbska superintendentura ma sobudželačerku

Rozmołwa z Dianu Pašcynej z Wotrowa

Diana Paścyna

Foto: Marka Maćijowa

Knjeni Paścyna, wot nowembra 2020 sće sobudželačerk Serbskeje superintendentury. Prošu předstajće so skrótka čitarjam Pomhaj Bóh.

Moje mjeno je Diana Paścyna. Pochadzam z Wotrowa a tam tež bydlu. Sym wudata a mam tři dźěci. 2001 wotzamknych swoje powołanske wukublanje jako drobnowikowska předawarka.

Kak je k tomu dóšlo, zo sće so na wupisane městno požadała?

W léce 2019 mějach składnosć, na wobmjezowanym dźělowym městnje w dekanatnym dušepastyrstwie we Worklecach dźelać. Tam starach so wo přihot a přewjedźenje nabožneho tydženja za dźěci we Wotrowje. Tele dźěło je mi wjele wjesela wobradziło. Po rozmołwje z kapłanom dr. Jensom Bulišom, kiž je mi powědał, zo je w Pomhaj Bóh dźělowe městno wupisane, sym so požadała.

Kak podpěraće Serbskeho superintendenta Krystofa Rummela w jeho dźele?

Dželaťam w dźelnym přistajenju. Hłownje mam najwšelakoriše běrowowe dźěła na starosci. Mjez druhim podpěruju tuchwilu superintendenta n. w. Jana Malinka při wotpisanju bibliskich tekstow za nowy lekcionar a rjaduju terminy za rozhlósowe wusylanja. Organizatoriskich dźělow je tuchwilu mjenje, dokelž koronapandemija tež serbske cyrkwinske dźěło haći.

Hdže je Waše dźělowe městno, kak a hdy móža Was serbscy wěriwi docpěć?

Moje dźělowe městno je na farje w Hodziju. W běrowje, kotryž je za mnje předwidzany, dyrba so hišće twarske dźěła přewjesć. Tohodla dźelaťam tučasnje wot doma. Wěriwi móža mje pak wšednje přez mejlku docpěć (*serbska-superintendentura@web.de*). Hdyž so něšto změní, informuju w Pomhaj Bóh.

Přejemy Wam wjele wjesela a zajimawe nadawki při Wašim dźele!

Prašala so Marka Maćijowa

Za dźiwadźelnicu Hanku Mikanowej

Spočatk lěta roznjese so po Serbach zrudzaca powěsć, zo je 30. hodownika 2020 serbska dźiwadźelnica Hanka Mikanowa w starobje 81 lět na prawdu Božu wotešla. Wjelestronska dźiwadźelnica, režiserka a řečnica bě mnohim Serbam znata. Narodziła je so 20. jutrownika 1939 jako dźowka pjekarja Měrcina Kerka w Droždžiju. Byrnjež Droždžij za čas jeje dźěcatstwa hižo chětro němski był, běchu křesćanske a serbske tradicije kruće w Kerkec swójbje zakorjenjene. Za to bě Hanka Mikanowa swojimaj staršimaj dźakowna. Po wosom lětach šule we Worcynje přińdže na serbsku wyšu šulu. Bě w lětniku, kotryž wuknješe dwě léce na nowonatwarjenej šuli w Pančicach. Hromadže z druhimi serbskimi holcami bydleše w internacie, kiž bě pod třechu šule zaměstnjeni. Wječor modlachu so zhromadnje wótře Wótčenaš, doniž so jim to njezakaza. Pola fararja Gerata Lazarja měješe tam tež nabožinu. Kemši chodžeše do Smječkec abo z tamnymi holcami na katolsku Božu mšu.

Hižo jako dźěćo hraješe Hanka Mikanowa dźiwadlo, najprjedy we Worcynje, potom tež na wyšej šule pod nawodom Jurja Kostorža. Rady chcyše dźiwadźelnica być. Potom pak so tola za studij wučerstwa na Serbskim pedagogiskim instituće w Budyšinje rozsudzi. Ale pytny, zo to prawe powołanje za nju njebě, a tuž so po studiju pola Jurja Wuješa w dźiwadle za dźělowo

Hanka Mikanowa

Foto: prywatne

wobhoni. Wón ju hnydom přiwza. Mjez 1961 a 1999 je Hanka Mikanowa w Němsko-Serbskim ludowym dźiwadle njeličomne róle hrała.

Přidatnje započła w léce 1973 w Serbskim pioněrskim dźiwadle jako režiserka. Jeje přenja inscenacija bě hra „Dr. Bolito a bandiča“, kotraž je so 28 króc předstajiła. Dalše inscenacije z dźěćimi slědowachu. W léce 1984 wupowědzi Hanka Mikanowa swoje dźěło w dźiwadle, zo by so wo swoju mać starała. Za nju njeprjeh

dže do prašenja, zo by ju něhdže přečdała. Po smjerći maćerje započła Hanka Mikanowa zaso dźiwadlo hrać. Pozdžišo podpěraše 14 lět dołho, hač do oktobra 2006, lajsku dźiwadłowu skupinu Konjegy/Šunow. Mjez dźěćimi sta so w 1990ych lětach popularna. Jako četa Hana bajese bajki a w Rozhlósec swójbje předstaješe wowku. W sluchoknize „Serbske ludowe bajki“ móžemy jeje hlós džensa hišće slyšeć.

Hanku Mikanowu dožiwich přeco znawa na serbskim jewišću. Někotre lěta sym z njej w Serbskim pioněrskim dźiwadle hromadže dźelała. Zetkawach ju na serbskich kemšach w Budyšinje, kotraž husto wopytowaše, na cyrkwinskih dnjach, zajězdach Serbskeho busa, zhromadźiznach Serbskeho ewangelskeho towarstwa a Zwjazka serbskich wumělcow abo na serbskich kulturnych zarjadowanjach. Rady z njej pobachtach. Jeje hospodliwy dom wostanje mnohim w pomjatku.

Wot lěta 1999 bě na wuměnk. Z mandželskim popřa sej rjany čas, doniž wón čežkej chorosci njepodleža. Wulke horjo přinjese jej njezapka smjerć dźowki, kotraž bě do Israela wupućowala. So zaso zhrabac bě čežko.

Wobchowam sej Hanku Mikanowu jako přečelnu, pomocliwu a wotewrjenu žonu, woblubowanu dźiwadźelnicu a swěrnú Serbowku w pomjatku. Njech wotpočuje w měrje.

Marka Maćijowa

Alfred Worjeh z Brězyny zemrěł

Krótko po swojich 95. narodninach zemrěloni přeni džen hód swěry Serb a křescan Alfred Worjeh z Brězyny. Dnja 30. decembra 2020 chowachu jeho k poslednjemu wotpočinkej na Hućinjanskim kěrchowje.

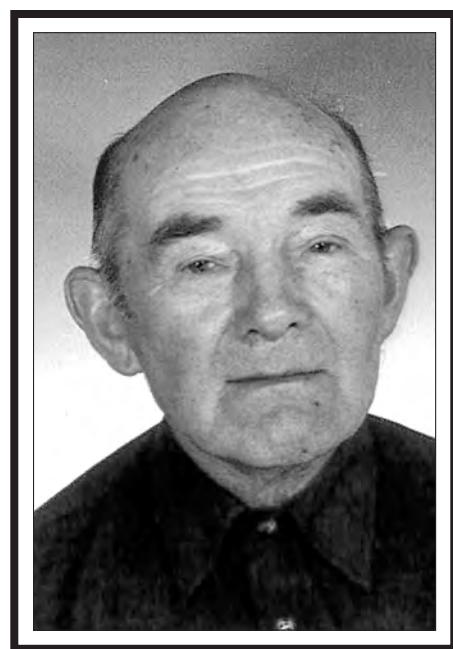
Zemrěty pochadžeše ze serbskeje žiwonosćerskeje swójby w Brězynje, do kotrejež bě so 1. decembra 1925 narodził. Hromadže ze sotromaj wotrosće na staršiskim statoku, kiž běchu sej z bliskeje Hliny pochadźacy Worjehcy w léce 1912 kupili. Chodžeše do ludoweje a powołanskeje šule w Hućinje a kubtaše so po tym dale na ratarskej šuli w Budyšinje. 17lětny dyrbješe najprjedy do džěłoweje služby a potom do wojakow w Francoskej. Hižo bórže po wójnje móžeše so strowy z jendzelskeje jatby domoj wrócić. W ródnej wsy namaka sej 1947 swoju mandželsku Hertu rodź. Liepeltec, kotrejež ze Šleskeje wuhnata swójba bě so w Brězynje na noworatarstwje zasydliła a tu nowu domiznu namakała. Do Worjehcy swójby, kotrejež němsce Warech rěka, narodźichu so synaj a tři džowki. Po někotrych lětach samostatneho gospodarjenja scěhowaše 1960 nanuzowana kolektiwizacija ratarstwa. Džesać lět přislušešaj mandželskaj pólnej briga-

dže, wot 1970 hač do wuměnka 1990 džětaše Alfred Worjeh we wulkej prodru-strowej hródzi w Brězynje.

W starobje móžešaj so mandželskaj nad štyrnaće wnučkami a tójšto prawnučkami wjeselić. Mnozy wobydlerjo Brězyny su džensa přiwuzni, přislušeja pak Worjehcy pak Liepeltec swójbam. Mandželskimaj bě spožčene, we wulkim kruhu přiwuznych swój zloty, dejmantny, železny a samo hnadowny kwas woswjećić. Tola tež horjo so jimaj njezalutowa. Najstarši syn a jedyn wnuk staj hižo zemrěłoj a jedna wnučka je čězko zbrašena.

Byrnjež so wjes a swójba přeněmčila, je Alfred Worjeh swojemu serbskemu pochadej swěry wostał. Wjele lět bě předsyda mjeztym hižo dawno wjac njewobstejaceje Domowinskeje skupiny Brězyna-Hućina. Dołhož jemu to strowota dowoli, bě wón mjez stajnymi wobdžělnikami na serbskich cyrkwinskih a kubłanskich dnjach kaž tež na zajězdach Serbskeho busa. Zdobom bě zastupjer Hućinjanskeje wosady w Serbskim wosadnym zwjazku a wot založenja w léce 1994 sem sobustaw Serbskeho ewangelskeho towarstwa.

Z Alfredom Worjehom je wotešoł jedyn

Alfred Worjeh

Foto: prywatne

z poslednich swěrych ewangelskich Serbow z dowójnskeje, čas žiwjenja w ratarstwje džěłaceje generacije. Njeh wotpočuje w Božim měrje. **Trudla Malinkowa**

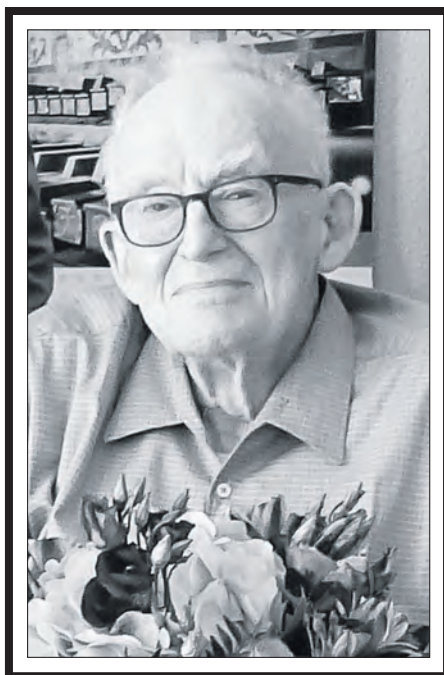
Hodźijski farar Karl Pietsch zemrěł

Dołholětny Hodźijski farar Karl Pietsch je 13. decembra 2020, na třecej adwentnej njedželi, we wysokej starobje 93 lět zemrěł.

Narodził bě so 4. awgusta 1927 w Motytle (Weifa) do jednorych wobstejnosćow džěłaćerskeje swójby. Swoje přenje farske městno nastupi 1955 w Berthelsdorfje pola Ochranowa. Jako naslědnik fararja Gerharda Lazarja přińdže 1960 do Hodźija, hdžež hač do swojeho wotchada na wuměnk 1992 wosta. Wón bě přeni duchowny Hodźijskeje wosady, kotryž serbsku rěč njewobknežeše.

Skutk, z kotrymž wostanje farar Pietsch w pomjatku wosady, je přetwar Hodźijskeje cyrkwy wot 1964 do 1981 po předstawach Drježdžanskeho rězbarja Friedricha Pressa. Ze serbskeho wida ma so wobzarować, zo so při tym nimale cyłe serbske wuhotowanje Božeho doma z časa Imišoweho wobnowjenja w léce 1892 wotstroni. Jedyn z drohotnych dwurěčnych woltarnych paramentow wužiwaše so jako kostim za hodownu hru. Mjeztym je wšak so to a tamne hižo zaso naprawiło.

Na druhim boku so farar Pietsch wo to postara, zo so row ludoweho basnika Pětra Młónka zaso wuslědźi, pod škit wosady staji a z nowym narownym pomnikom wuhotowa. Dale je z jeho zaslužbu, zo nawróci so w léce 1985 kamjeń, kiž ležeše

Karl Pietsch

Foto: prywatne

na smjertnym městnje Pětra Młónka při dróze wot Małeje Boršće do Praskowa, zaso na swoje přenjojne městno.

Wot léta 1976 podawaše farar Pietsch wosadne rozprawy a hódnotne stawizniske nastawki do našeho časopisa Pomhaj Bóh, wosebje wo wšelakich Hodźijskich

fararjach. Po boku Rakečanskeho fararja Lazarja angažowaše so w Křescanskej měrowej konferency (CFK), štož wopriješe zasadnje pozitiwne stejišćo k socializmej w NDR. Wěstotne organy NDR widžachu w Rakečanskej bazowej skupinje CFK wuspěšny srědk k nutrkownemu wowliwowanju sakskeje cyrkwy do směra socializma.

Z nastupom wuměnka 1992 přečahnj Karl Pietsch zaso do ródneje wsy. Rady skutkowaše w Budyskej skupinje Sakskeho domizniskeho škita sobu. 1995 wozjewi swoje dopomnjenki na džěcatstwo w Motytle. Z nich wuchadźa, zo bě jeho nan jako aktiwny člon džěłarnistwa krótki čas w KZ Hohnstein zajaty byl. Farar Pietsch bě swoje zasadjenje za socializm tež z nazonjenjemi ze swojeho džěcatstwa wobkrućil. Hódnotne su tež jeho hodowne dopomnjenki, kotrež wuńdžechu 1997 w spisu Sakskeho domizniskeho škita. W léce 2002 spožči jemu krajny rada Michael Harig čestnu medalju za wosebite zaslužby wo wokrjes Budyšin.

Za zemrěteho swjećeše so sobotu, 19. decembra 2020, skromna wopomnjenka swjatočnosť w Hodźiju pod nawodom Budyskeho superintendenta n. w. Pappaia z asistencu Serbskeho superintendenta Rummela. Chowanje wotmě so pandemije dla w najwušim swójbnym kruhu w Berthelsdorfje pola Lubija. **Jan Malink**

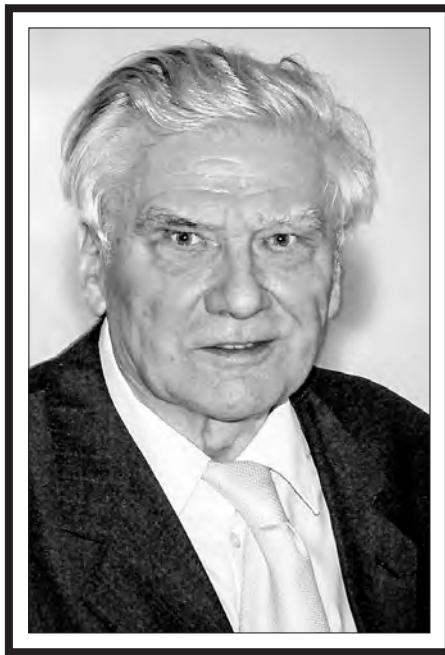
Profesor Karlheinz Blaschke njeboh

Na přenim dnju hód zemře we wsy Friedewald pola Moritzburga stawiznar Karlheinz Blaschke w starobje 93 lět. Sakska zhubi z nim swojeho najbóle profilowaneho krajneho historikarja. Narodžił bě so 4. oktobra 1927 w Krásnej Lipje (Schönlinde) pola Rumburka, wotrosće pak w Holzhausenje pola Lipska. Wot 1946 do 1950 studowaše stawizny, germanistiku a latinistiku w Lipsku. Wot 1951 do 1968 dźěłaše we Hłownym krajnym archiwje w Drježdžanach. Wot 1969 wuwučowaše na Teologiskim seminarje w Lipsku stawizny a sociologiju. Připódla wudawaše lětny zběrník „Herbergen der Christenheit“, w kotrymž su někotre wažne nastawki wo serbskich ewangelskich stawiznach wozjewjene.

Wozrodženje Swobodneho stata Sakska w lěće 1990 bě wulke spokojenje za njeho. Dźěłaše na nowej sakskej wustawje sobu, wosebje na formulaciji preamble, w kotrejž so tež na Serbow spomina. Po dwěmaj lětomaj w nutřkownym ministerstwie, hdžež bě za archiwownistwo zamohły, skutkowaše jako profesor za sakske stawizny na Drježdžanskej uniwersiće. Wot 1992 bě člon kuratorija Serbskeho instituta a z tym sobuzamohły za jeho wědomostne wusměrjenje. Zdobom bě na wožiwjenju Hornjołužiskeje towaršnosće wědomosćow w Zhorjelcu wobdźěleny a bě wot lěta 2000 do 2004 jeje předsyda. Mnohe jeho wozjewjenja su za serbski a cyrkwinski stawiznopis hač do džensnišeho płaćiwe. Za jeho žiwjenski skutk spožič so jemu 1999 Zwjazkowy zaslužbny křiž 1. rjadownje.

K tutym datam jeho žiwjenja chcu jako jeho něhdyši šuler hišće přidać někotre bóle wosobinske słowa spominanja. Nalěto 1978 dźěch jako student teologije z Naumburga na Teologiski seminar w Lipsku, hdžež skutkowaše dr. Karlheinz Blaschke jako docent za powšitkowne a sakske stawizny kaž tež sociologiju. Wo nim so mjez studentami powědaše, zo bě pola stata „won zlećał“ a nětko pola cyrkwy swoje městno namakał. Dale jedyn student zahoriće powědaše, zo Blaschke z jednej ruku wora, w druhej pak knihu dźerži. Dalši komilitona doda: A w třećeju ruce dźerži mječ.

Bórže hižo sedžach w jeho čitanjach wo sakskich stawiznach. To bě za mnje chětro nowa tema, wšako bě Sakska hižo 35 lět dołho rozpušćena, a w šuli so njebě nič w tutym směrje wuwučowało. Dwě spóznaci stej mi z Blaschkowych čitanjach w pomjatu wostałoj: Wón kładžeše wulku wažnosć na to, zo mějachu Serbja wulki podźel na utworjenju a na formowanju sakskej krajiny, wosebje w ratarskich kónčinach. Z pomocu sydlišćoweho slědženja wo formach polow, wo mjenach wsow a jich zapołożenju móžeše dopokazać, zo běchu Serbja tehdy na nutřkownej kolonizaciji kraja tak sylnje wobdźěleni, zo při-

Karlheinz Blaschke

Foto: ISGV

chadźacych Němcow asimilowachu a cyle serbske kónčiny wutworichu.

Druha wulka tema běchu w čitanjach Mikławšowe cyrkwy w městach, kotrejž bě wón jako jara stare cyrkwy identifikował, kiž běchu sej překupcy pódla hłownej cyrkwy sami natwarili. Tajke cyrkwy namakamy po cytej Sakskej, haj, po cytej Europje. Tute dopóznaće, na kotrejž bě w 1950tych lětach přišo, woznamjenješe w swojim času rewoluciju w slědženju wo spočatkach europskich městow. Tak měješe tež docent Blaschke podźel na mojim duchownym wuwicu a na mojih stawizniških zajimach.

Přichodna faza wšelakich zetkanjow z profesorom Blaschke zahaji so z přewrótom. Zetkachmy so husćišo na přednoškach a zarjadowanjach Serbskeho instituta a Hornjołužiskeje towaršnosće wědomosćow. Přeco zaso wobkrući mi swoju zwjazanosć ze Serbami a zo so wjeseli, zo je jedyn z jeho šulerjow aktiwny na stawizniškim polu. Bě mi česć, zo smědžach do swjedźenskeho spisa k jeho 75. narodnam přinošk ze serbskej temu podać. Tež w zwisku ze zestajenjom swjedźenskeho spisa składnostnje 1000lětneho wobstaća Budyšina w lěće 2002 so husto widžachmoj. Zeznach jeho tu jako wojowarja za swoje spóznaća.

Wot lěta 1972 bě Karlheinz Blaschke kapitar Wyšeho kapitla Mišno. Na přewječoru jeho pohrjeba, kiž bě 5. januara na kěrchowje w Reichenbergu pola Moritzburga, wuzwoni jeho zwón Mišnjanskeho doma daloko do kraja. Profesor Blaschke wostanje jako wurjadny slědžer za sakske a hornjołužiske stawizny a nam Serbam jako sprawny přećel a spěchowar hišće dołho w pomjatu. **Jan Malink**

Serbske zajimy w krajnej synodze EKBO skrućene

Nowa a zdobom pjata synoda krajnej cyrkwy Berlin-Braniborska-šleska Hornja Łužica (EKBO) schadźuje so k přenjemu razej wot 17. hač do 19. februara 2021 w Berlinje. Zwjeselace je, zo budu serbske zajimy w přichodnych šesć lětach w legislaturnej periodze wot 2021 do 2025 w krajnej synodze sylnišo zastupjene. Tak su so za cyrkwinski wobwod Choćebuz scěhowacy synodalogo wuzwolili: Matthias Bärmann z Gubina, Ingrid Höfner-Leipnerowa z Dešanka a fararka Katharina Köhlerowa z Dešna. Za cyrkwinski wobwod šleska Hornja Łužica su so wuzwolili farar Andreas Bertram z Königshaina, Dirk Nazdala z Wojerec a André Bordihn z Girbigsdorfa. Nimo teho je cyrkwiske wjednistwo EKBO do krajnej synody přidatnje powołało fararku Jadwigu Malinkowu ze Slepoho. Cyłkownje so jenož dwanaće synodalow do krajnej synody powołało. Tež generalna superintendentka Theresa Rinecker ze Zhorjelca chce so za lužiske a serbske zajimy w krajnej synodze zasadzować.

Pandemije dla njeje hišće wěste, hač so přenje posedženje nowej synody na městnje abo ryzy digitalnje přewjedže. Cyłkownje zastupuje 108 synodalow něhdže 900 000 ewangelskich wěriwych EKBO z Berlina, Braniborskeje kaž tež z Delnjeje a srjedźnjeje Łužicy hač do Zhorjelca.

Jadwiga Malinkowa

Delnjoserbsko-němski wurěčny plakat z heslom na lěto 2021, zhotowjeny wot Anje Piniekoj a wudaty wot delnjolužiskeho Spěchowanskeho towarstwa za serbsku rěč w cyrkwi

Repro: Nowy Casnik

Jurij Brósk: Dopomnjenki na mlode léta (5)

Před faru mjenujcy zejnowaše kóždy šulski hólc čapku, tež hdyž nchtó při woknje njesedžeše, a mój fararjec hólcaj to wězo tehorunja činjachmoj. To pak bě tola cyle přisprawne a bě so drje zawjedto ze založenjom praweje šule (po napoleonskej wójnje), zo bychu so ludžom přikubtali přistojne wašnja. Džensa hišće je wjesnjanam postrow ze zejmowanjom měcy chětro njezwučeny.

Wulka bě radosć, wosebje za naju hólcow, jako nan mlodej šikwanej pólskej koni kupi, kotrejž, kaž běštej to z ploneho kraja w Pólskej zwučenej, stajnje skoku běhaštej a so rólnemu džělu hakle přiwučic dyrbeštej. Wězo nadběhowachmoj pohonča wšědnje, zo by namaj dał wotežki dđeržec a jěhać. Jako přińdže raz kuzenk Schneider z Njehornja na swojim tolstym šumjelu na wopyt, dowoli namaj nan, jeho přewodžec na našimaj konikomaj. Zbožownaj so domoj wróćichmoj.

Pobožnosť a drasta Serbow

Hižo zahe nas mać sobu kemši bjerješe. Serbja chodžachu nimoměry prawidlownje kemši a kóždu njedzelu bě to rjany wobraz, kak žony, kiž mějachu starodawne prawo, hić přez farsku zahrodu, w svojich starych serbskich drastach po horach dele přichadžachu.

Hłuboko žarowace nošachu běly šat, běle wulke rubiško a běte načotko. Něšto mjenje běta bě drasta po žarowacych a wužarowace mějachu jenož načotko. Hewak chodžachu Serbowki w pjezlu, fałdatych suknych a šikwanej kapičce, kotraž bě hinaša pola mlodych holcow, wudatych a wudowow. Někotre staruški chodžachu hišće w zastarskej hawbje.

Mužojo nošachu za čas mojeho džěcatstwa zdžěla hišće rubjane cholowy hač do kolen, dołhe sukny z prózdnymi cynowymi kneflemi, na kotrychž bě widžec kón.

Kak dostojnje a swjatočnje klinčeše postrow do kemšow a po kemšach: „Do Božeho słowa witaјće! Z Božeho słowa witaјće!“

Někotre z pobožnych staršich žonow ze zdalenišich wsow wostachu po kemšach na farskej zahrodze sedžo, zo bychu hišće na nyšpor šli. Raz njedzelu, běch drje sydom abo wosom lét stary, nadeńdžech tam sedžo staru serbsku maćerku w zastarskej hawbje. Hdyž widžach ju jěsć jenož skibu sucheho chłěba, doběžach k maćeri a donjesech starušce taler poliwiki. Za to požohnowa mje wona na tak wutrobne wašnje, zo to nihdy zabył njejsym.

Přečelny wobchad tež z najchudšimi ludžimi nawuknychmy wot dobrodušneju staršeju, štož bě nam tež ze žohnowanjom. Džensa hišće wobchadžam najradšo z jednorymi ludžimi. „Njemyslće na wysoke wěcy, ale dđeržće so k niskim.“

Hody

Swjećenje wulkich cyrkwinskih swjedzenjow započo so hižo na předwječoru, hody na přiłkad hižo patoržicu.

Wobradženje přihotowac započestaj lubaj staršej hižo tydženje do toho. Stary blidar, zamknjeny do stareho domu, zwuporjedža stare hrajki, zašiwak zeši ze starych drastow nowe atd. W adwentskim času čisny rumpodich hdys a hdys jabłuka, worjechi a poprjancy do jstwy.

Patoržicu mózachmy my džěci lědma dočakać, doniž so slóncu njechowaše a so njećmičkaše. Po zaswěćenju swěcy dyrbjachmy w nanowej stwě čakać. Hdyž pře-

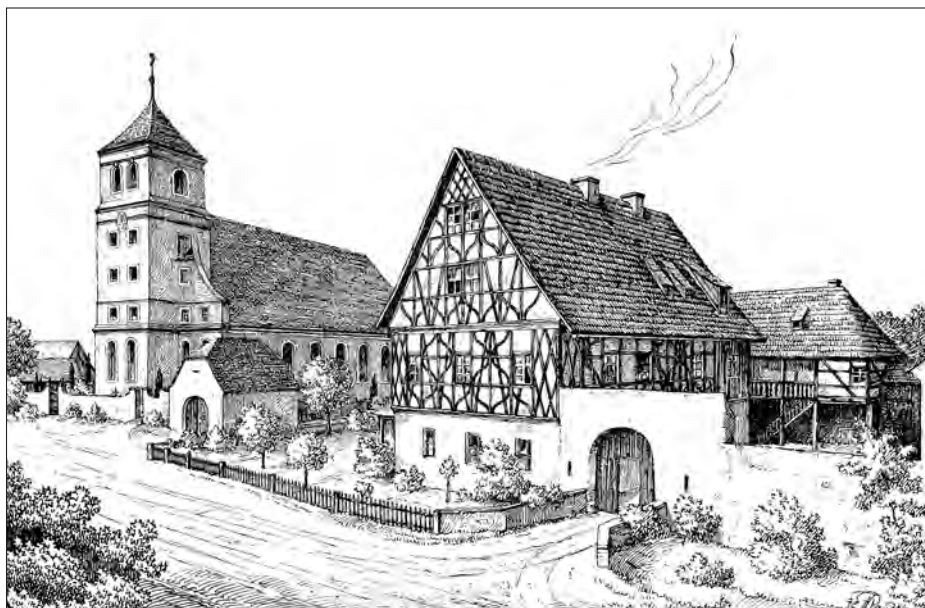
Patoržicu smědžachmy tak dołho hrajkać a wotućeni wostać, kaž so nam chcyše. Luby nan bě wječor w sedmich swjećit Božu nóc w cyrkwi.

Jutry

Chutny cichi pjatk so w Budestecanskej wosadže powšitkownje z wulkej nutrnosću swjećeše, na to pak so jutry radostnje witachu.

Wječor do jutrow čahachu hač do nocy črjody chudych ludži zbliska a zdaloka, jutrowne kěrlušy spěwajo, po wsach a dóstawachu tykanc a pjenjezy.

Čeledž jutrowničku rano zahe stawaše,

Stara fara w Budestecach, natwarjena po wulkim wohenju 1676, w kotrejž farar Handrij Brósk we swojej wulkej swójbu wot léta 1834 do 1874 bydleše. W léće 1881 staru faru přećiwu protestam pomnikoškitarjow spotorhachu a na jeje městnje nětčišu faru natwarichu. Nalěwo cyrkej z čěłownju a kěrchowom.

Repro: archiw PB

ni raz při chěžnych durjach zazwoni, wědžachmy, zo bě bože džěcatko přišlo nam přihotowac wobradženje.

Byrnjež dołho njetrało – našim džěcacy m wutrobam traješe předołho. Tehodla nam wjetše sotry přirěčowachu, z woknom hladać na hory, a rozbudženi wuhladachmy woprawdže běte smuhi, wozy ze swětla, z kotrymiž jandželki božemu džěsću dary přiwožowachu.

Wótřišo pukotachu naše wutroby, hdyž so druhi króc při chěžnych durjach zazwoni. A hdyž zasłyšachmy skónčnje třece zwonjenje, wyskachmy, juskachmy a skakachmy, doniž staršej njepřińdžestaj a nas, mlódsich bratrow a sotry njeso abo za ruku wodžo, dele njedowjedžestaj.

Hdyž běchmy wšitcy zhromadženi, wotewri nan durje. Wočihnjeni a přemóženi wuhladachmy blyšć božodžěscoweho štomika a wjele wóskowych swěčkow. Kóžde džěco chwataše k swojemu městnu a bě tež nad skromnymi darami cyle zbožowne.

zo by krótko do schadženja slóncu jutrownu wodu čerpała, kotraž měješe pječa wosebite hojenske mocy. Při tym pak njesmědžeše so ani słowčka piknyć; tola kóždy spyta tamneho k rěčenju zawjesć. Dokelž bě jutrowna woda pječa tak strowa, so wšitcy mjez sobu porjadnje naprýskachu a pokrjepichu a so takle hač do ranja powitachu. Tute wašnje tež my sotry a bratřa z wulkim wjeselom hajachmy, samo hišće jako studenca.

Hdyž bě přeni džen jutrow rjane wjedro, zhromadžichu so Hajničenjo na tamnišej horje a spěwachu serbske jutrowne kěrlušy. Kak swjatočnje to klinčeše dele do doła!

Składowanje wopora

Wosebje swjatočne běchu tež kemše přeni a druhi džen wulkich swjedzenjow, hdyž so wopor na woltar kładžeše.

*Teksty wubrała a přełožiła
Trudla Malinkowa
Pokročowanje slěduje*

Wosadne džěło w njewěstosci

Zo koronapandemija tež serbske cyrkwin-ske džěło haći, smy w zašłych měsacach bolostnje začuwali. Tež w přichodnych ty-dženjach, snano samo měsacach njepobě-ži džěło po zwučenym wašnju. Njewěstosc knježi, přiwsěm chcemy so do džěła dać.

Předsydstwo Serbskeho wosadneho zwjazka je 12. januara 2021 w Hodźiju wuradźowało, kak dale. Hłowna zhroma-dźizna so hewak stajnje w januarje wot-měwa. Termin za lětsa pak njeje hišće jas-ny. Wón postaji so krótkodobnje hladajo na knježace wukazy a doporučenja a bu-dže pak w měrcu pak w meji. Nimo zwuče-neho dnjoweho porjada chce předsydstwo Budyskeho superintendenta Tilmanna Pop-pa na zhromadźiznu přeprosyc a z nim wo róli serbskich ewangelskich křesćanow w cyrkwiskim wobwodze Budyšin-Kamjenc rěčeć. To je w zwisku z přesadženjom no-vych wosadnych strukturow w sakskej krajnej cyrkwi trjeba.

Hačrunjež njeje hišće wěste, zo móže so

serbski ewangelski kónc tydženja po ju-trach w Hainewalde wotměć, maja so dny nětko organizować. K temu wutwori so přihotowanska skupina pod nawodom Mata Krygarja a Krystofa Rummela. Dal-še informacije so w přichodnym čísle Pomhaj Bóh wozjewja.

Jubilejny 75. serbski ewangelski cyrkwin-ski dzeń budže, da-li Bóh, 19. a 20. junija 2021 w Chmjelowje a Mósće w Delnjej Łužicy. Spěchowanske towarstwo za serb-sku rěč w cyrkwi a Serbske ewangelske to-warstwo jón organizujetej. Hesło cyrkwin-skeho dnja steji pola Jezaje 55,6: „Pytajće Knjeza, doniž móže so namakać.“

Předsydstwo diskutowaše wo nacisku za nowy logo Serbskeho wosadneho zwjazka. Štyri rěčne pola tworja křiž. Bar-by dopominaja na serbske barby. Hdyž budu mjeńše změny schwalene, wužiwa so logo za listowu papjeru a za taflu při Serbskej superintendenturje w Hodźiju.

Marka Maćijowa

Znapřećiwnjenje zapodał

Kónc januara 2021 je dr. Gerat Krawc z Delnjeho Wunjowa w Hodźijskej wosadze znapřećiwnjenje přećiwo wutworjenju so-trowskeho cyrkwiskeho poměra mjez wosadami Hodźij, Huska, Horni Wujězd-Porchow a Biskopicy zapodał. Krajno-cyrkwinski zarjad w Drježdžanach bě 30. decembra 2020 wotpowědny wukaz na potrjehene wosady rozpósłał. Znapře-ćiwnjenje dr. Krawca měri so wosebje pře-ćiwo zapřijeću Biskopičanskeje wosady, kotraž njeslušša do serbskeje sydlen-skeje kónčiny. Serbske zajimy njejsu w nowym

rjadowanju w dosahacej měrje wobkedž-bowane.

Serbski wosadny zwjazk je 26. januara 2021 w lisće na krajnocyrkwinski zarjad wobkrućił, zo znapřećiwnjenje dr. Krawca we wšěch dypkach podpěruje. Do toho bě Hodźijska wosada zřěčenje wo sotrowskim poměrje pod čišćom podpisała.

Ewangelsko-lutherska krajna cyrkej Sak-skeje je w lěće 2018 cyrkwinski zakoń wo nowych regionalnych strukturach wobzamk-nyła, kotraž mějachu so hač do kónca lěta 2020 přesadzić.

Marka Maćijowa

Serbski sejm přećiwo wulkowosadze

W lisće na wjednistwo Ewangelskeje kraj-neje cyrkwe Sakskeje žada prawnski wu-běrk Serbskeho sejma wotwobroćenje wot předewzaća, přećiwo woli serbskich kře-sćanow wosady Hodźij z postajenjom pře-tlóčić wulki sotrowski poměr, kotryž by sa-hał daloko přez serbski sydlen-ski rum a ko-tryž je zwjazany ze sylnym wobmjězowa-njom prawow a wuhotowanskich možno-sćow za jednotliwe wosady.

Do toho wotmě so w juliju 2020 jara nadźijepólna přenja rozmołwa potrjeche-nych serbskich křesćanow wosady Hodźij ze zastupjerjemi ewangelskeje krajneje cyrkwe. Tute zetkanje bě charakterizowa-ne přez zrozumjenje za wosebitu situaciju Serbow a pytanje za konsensom. Při tym stejachu wuraznje wobkedžbowanje tych tež w cyrkwiskim zakonju škitanych wose-bitych serbskich zajimow kaž tež spěcho-wanje tych na mnohich městnach aktual-

nje nowe plody nošacych prócowanjow wo rewitalizaciju serbskeho cyrkwiskeho žiwjenja w srjedźišću.

„Wobžarujemy jara, zo cyrkwin-ske wjed-nistwo zhromadnje předstajene argumenty drje ertnje wysoko hódnoći, tute pak skónč-nje tola ignoruje. Dalši raz wopokazuja so na papjerje zapisane mjeńšinowe prawa jako bjez hódnoty, dokelž so wone w dosa-hacej měrje njewobkedžbujaju při wjetšino-vych rozsudach nadrjadowanych struktu-row. Namołwamy cyrkwin-ske wjednistwo k zawinjenju. Jelizo so to njezanje, by so měł prawnski puć kročeć, zo by so jasnosć namakała wo hódnoće normow Serbskeho zakonia ewangelskeje krajneje cyrkwe Sakskeje. Widźimy so we winowatosći, tute prócowanja potrjehenej serbskich wo-sadnych za prawnskej jasnosću podpěro-wać“, tak Hajko Kozel, prawnski rěčnik Serbskeho sejma.

Serbski sejm

Krajny biskop přeprosyt

Krajny biskop Tobias Bilz je serbskich wosadnych z Hodźija kónc februara na wosobinsku rozmołwu do Drježdžan pře-prosyt. Tući běchu so na njeho kaž tež na synodu Ewangelsko-lutherskeje krajneje cyrkwe Sakskeje z próstwom wobročili, podpěrać serbske zajimy přećiwo wot kraj-nocyrkwiskeho zarjada postajenej struk-turnej reformje.

PB

Ekumeniski nyšpor

Na druhej njedźeli po hodžoch wotmě so serbski ekumeniski nyšpor w cyrkwi Našeje lubeje Knjenje w Budyšinje. Při tym před-stajichu džěći katolskeje wosady scenu ho-downeje stawizny, w kotrejž wozjewja jan-dželjo pastyrjam na polu narod Božeho syna a kak jim Betlehemska hwězda po-kazowaše puć k hródzi, hdžež namakachu nowonarodžene džěčatko. Betlehemska hwězda bě tež tema předowanja sup. n. w. Jana Malinka. Tuta hwězda pokazuje nam prawy puć přez naše žiwjenje, pokazuje nam puć ke Chrystusej, kotryž bě króno-wany najprjedy z černjowej krónu, potom pak z krónu wumóžnika, kiž bě z rowa stan-yl. Džěći hodowne hry přednjesechu tež próstwy cyrkwin-skeje modlitwy zhromadnje ze Stefanom Cušku a z Benjaminom Wirthom z ewangelskeje wosady. Nutrnosc wobrubu Klara Kochanec na huslach. Bohužel bě nyšpor dla koronapandemije mje-nje wopytany hač w poslednich lětach a wotmě so lětsa tež bjez hewak zwučeneje hodownički.

Měrćin Wirth

Přihoty na Serbski domizniski dzeń

Pod nawodom Wo-jerowskeho fararja Kocha schadźowa-še so wutoru, 26. januara, Serbski džělowy kruh Woje-recy. Pandemije dla přewjedze so wuradźowanje, na kotrymž wobdžěli so 15 zajimcow, přez internet. Wobdžělnicy planowachu lětuši Serbski domizniski dzeń. Wón ma so 11. julija we Wojerecach a na Horje pře-wjesć. Po dopołdnišich kemšach w Janskej cyrkwi pojedže so ze zapřahami na Hory, hdžež je wobjed a wotměnjawy program předwidžany. Wšitke planowanja pak steja pod wuměnjemom polěšjenja pandemije-woho poženja. Minimalny program by so orientował na přeběhu zhromadneho serb-skeho cyrkwiskeho a domizniskeho dnja w zańdženym lěće, kotrehož poradjenje so njehladajo na skrótsenje programa z wja-corych stron wobkrući.

Jan Malink

Powěšće

Titulne łopjeno poslednjeho wudaća časopisa přečelow Serbow w Českej z nowembra a decembra 2020 pokaza foto Budyskeho fotografa Jürgena Maćija wo zapokazanju fararja Krystofa Rummela jako Serbskeho superintendenta na lońšim reformaciskim dnju w Hodzijskej cyrkwi.

Wóslin. Křesćanska zakładna šula we Wóslinje je wotnětk statnje připóznata narunanska šula (Ersatzschule). Kónc lěta 2020 dósta wona wotpowědne wopismo, po kotrymž smě nětko sama wuswědčenja a kubłanske poručjenja wudawać.

Dešno. Domizniski muzej w Dešnje je w swójim dalšim wobstaću wohroženy, dokelž je jemu Bórkowski hamt dotalne přiražki šmórnyl. Z tym je zarunanje personelných kóštow jeničce nadawk potrjeheneje gmejny, kotraž pak je z tym přežadana. Wjacore serbske zjednoćenstwa kaž Domowina, Maćica Serbska, RCW Chóšebuz a spěchowanske towarstwo Budyskeho Serbskeho muzeja su so ze zjawnym lis-

tom za wohroženy muzej zasadźili. Tež Bramborska serbska rada je so za jeho dalše wobstaće wuprajila. W Dešnjanskim muzeju chowaja so mnohe eksponaty, kiž swědča wo serbskich a cyrkwinskih tradicijach tamnišjeje wosy a wosady.

Freiberg. W sławnym Freibergskim domje zahajichu 14. januara, na narodninach najwuznamnišeho twarca „kralowny instrumentow“ baroka Gottfrieda Silbermanna, ze swjatočnym, online přistupnym koncertom Piščelowe lěto 2021. Po cyłej Němskej budu hač do kónca lěta renoměrowani organisća hudźić. Jeničce w Sakskej je něhdže 80 zarjadowanjow planowane, mjez druhim w Chróstawskej cyrkwi, kotraž je za swoje Silbermannowe pišćeje znata.

Drježdźany. We wobtuku krajnohistoriskeho kolokwija prof. dr. Rutza na Drježdźanskej Techniskej uniwersite předstaj dr. Lubina Malinkowa 20. januara nowe wuslědky swojeho sledženkeho projekta na Budyskim Serbskim institucie. Pod napismom „Misionski rum Łužica“ pokaza na wulki wuznam, kiž měješe misionstwo něhdy w ewangelskich Serbach, na cyły rjad hakle nje-dawno wot njeje wotkrytych serbskich mision-skich towarstwow a na wuznamnu rólu, kiž serbske žony něhdy w misioniskim hibanju zabrachu.

Zbožopřeća

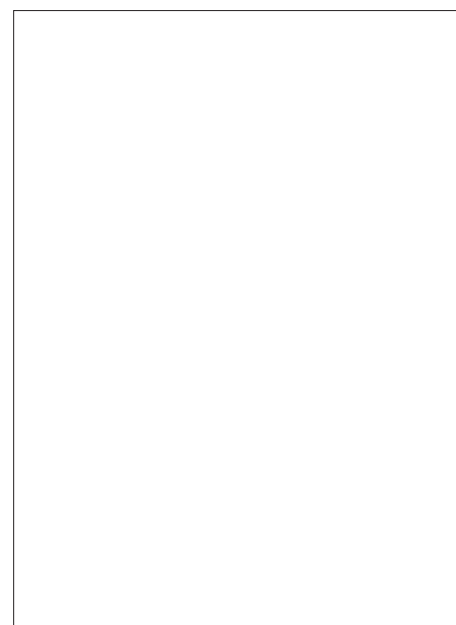
Dnja 16. februara woswjeći knjěz **Stefan Malink** w Budyšinje swoje 60. narodniny. Gratulujemy jubilaraj wutrobnje a přejemy jemu bohate Bože žohnowanje.

Dary

W decembru 2020 je so dariło za Serbske ewangelske towarstwo 100 eurow a 50 eurow a za Pomhaj Bóh 80 eurow, dwójce 50 eurow, 42 eurow, 32 eurow, dwójce 22 eurow, 17 eurow a dwójce 12 eurow. Bóh žohnuj dary a darcjelow.

Spominamy

Před 100 lětami, 19. februara 1921, zemře we Wojerecach farar n. w. **Ján Emanuel Dobrucký**. Narodźeny 1854 jako syn fararja w słowakich Mošovcach pochadžeše wón ze samsneje wosy kaž wo šesć lětdžesatkow starši Ján Kollár, sławny słowjanski narodny budźičel. Dobrucký wopyta gymnazij, studowaše teologiju we Wienje a w Lipsku a nastupi puć do duchownstwa w swojej domiznje. Dokelž tam jako wědomy Słowjan žane krute přistajenje nje-dosta, přesydlil so 1881 do Łužicy, hdžež knježeše njedostatk na serbskich fararjach. Třiběrtki lěta pře-bywaše w domje fararja Imiša w Hodžiju, hdžež serbsce nawukny. Po dwulětnym zastojnstwje jako administrator w Sprjeczach skutkowaše wot lěta 1883 hač do wotchada na wuměnk 1919 jako archidiakon we Wojerecach. Wón bě člon Maćicy Serbskeje a spisa wjacore serbske

ludowe knižki. Za Berlinske towarstwo wotkowneho misionstwa přewza 1890 redakciju časopisa Misionski Přečel, kotryž hač do 1892 wuchadžeše. Wjacori němscy duchowni pola njeho serbsce nawuknychu a so tak na skutkowanje w pruskich Serbach přihotowachu. Pod jeho nawodom založi so 1914 serbski seminar za pruskich studentow teologije we Wojerecach, kotryž pak z wudyrjenjom swětoweje wójny zaso zańdže. Tež jeho syn Božidar Dobrucký (1893–1957) skutkowaše jako farar a kulturnik spomóžnje za Serbow. W ródnych Mošovcach słuša J. E. Dobrucký do džensnišeho k znatym wosobinam, charakterizowany we wikipediji tu-teje gmejny jako „sorbischer Nationalaktivist, Dichter“.

T.M.

Přeprašujemy

W februaru wusyla so ewangelske *Nabožne słowo k dnjej w serbskim rozhłosu*.

- 07.02. Sexagesima**
10.15 kemše w Budyšinje w Michalskej cyrkwi (sup. Rummel)
- 10.02. srjeda**
19.00 serbski wječor Bjesady w Rakecach w farskej broźni
- 18.02. štwórtk**
18.30 Bjesada na farje w Bukecach
- 21.02. nježela do spótnego casa**
cesćenje Fabriciusa a prezentacija nowogo wudaća serbskeje biblije z lěta 1868 w Kórjenju
- 06.03. sobota**
14.30 wosadne popołdnje w Bukecach
- 07.03. Okuli**
10.15 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michalskej cyrkwi (sup. n. w. Malink)

Prošu wobkedźbujće aktualne postajenje korona-pandemije dla.

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Privatny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamolwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591 600711, e-mail: PomhajBöh@gmx.de)
Čišć: Lessingowa čišćernja, Kamjenc
Vertriebskennzeichen: 2 B 13145 E
Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625
Abonement a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Kreissparkasse Bautzen
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
BIC: SOLADES1BAT
Pomhaj Bóh spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dósta w lětnje přiražki z dawkowych srědkow na zakładze hospodarskich planow, wobzamknjenych wot Němskeho zwjazkowneho sejma, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma.
Lětny abonement plaći 8 eurow.